

Демократски фронт
Посланички клуб
Подгорица, 18. 03. 2013. године

SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO: 17.03	2013. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ: 00-61-1/13-5	
VEZA:	
EPA:	
SKRACENICA:	PR. LOG.

СКУПШТИНА ЦРНЕ ГОРЕ

На основу члана 187. став 4 Пословника Скупштине Црне Горе

ПРЕМИЈЕРУ ВЛАДЕ ЦРНЕ ГОРЕ,

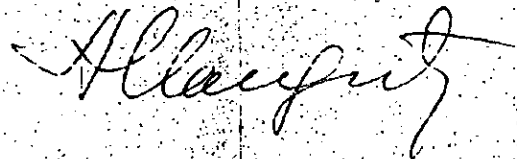
постављам следеће

ПОСЛАНИЧКО ПИТАЊЕ:

1. Ви и Ваша Влада сте преко тајкуна које сте створили опљачкали и презадужили КАП. Прва фаза уништења овог предузећа је трајала од Вашег првог премијерског мандата па до 2005. године. Те године, Влада, којој сте опет Ви били на челу, продала је Комбинат алуминијума Подгорица за мизеран износ, десетоструко мањи од његове реалне вриједности, и без утврђивања природе и карактера дугова којима сте га Ви и Ваши партнери оптеретили. Тада сте обавијестили црногорску јавност да је ријеч о послу деценије, да је КАП добио доброг домаћина а Влада поузданог партнера. Осам година касније, овај пословни аранжман је произвео несагледиве финансијске последице по све грађане Црне Горе а Ви сте и даље на челу Владе, па тражим да одговорите: зашто тако очигледно спречавате надлежне државне органе да раде свој редован посао? Грађани који плаћају цех овог Вашег посла, захтијевају да се утврди конкретна одговорност лица из владајуће структуре која су својим коруптивно - криминалним поступцима у овом случају довели до директног слома црногорске економије а КАП претворили у једну презадужену руину која у овом тренутку у амбис вуче цијелу Црну Гору!

Образложење постављеног питања даћу на сједници Скупштине Црне Горе посвећеној Премијерском сату.

Андрија Мандић, посланик

Vlada Crne Gore
Predsjednik

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	15. IV 20 13. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/12-1/2; 2/2; 3/2; 4/2;
VEZA:	5/2, 6/2 i 7/2
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOŽ:

Broj: 01 - 2456

Podgorica, 10. april 2013. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Ranko KRIVOKAPIĆ, predsjednik

Poštovani predsjedniče,

U skladu sa stavom 7. člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore u prilogu dostavljam pisane odgovore na poslanička pitanja, postavljena tokom Premijerskog sata održanog 20. marta 2013. godine.

S poštovanjem,

PREDMET: Odgovor na poslaničko pitanje poslanika Andrije Mandića

Gospodin Andrija Mandić, poslanik Skupštine Crne Gore, u skladu sa članom 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavio je sljedeće

POSLANIČKO PITANJE

Vi Vaša Vlada ste preko tajkuna koje ste stvorili opljačkali i prezadužili KAP. Prva faza uništenja ovog preduzeća je trajala od Vašeg prvog premijerskog mandata pa do 2005. godine. Te godine, Vlada, kojoj ste opet Vi bili na čelu, prodala je Kombinat aluminijuma Podgorica za mizeran iznos, desetostruko manji od njegove realne vrijednosti, i bez utvrđivanja prirode i karaktera dugova kojima ste ga Vi i Vaši partneri opteretili. Tada ste obavijestili crnogorsku javnost da je riječ o poslu decenije, da je KAP dobio dobrog domaćina, a Vlada pouzdanog partnera. Osam godina kasnije, ovaj poslovni aranžman je proizveo nesagledive finansijske posledice po sve građane Crne Gore, a Vi ste i dalje na čelu Vlade, pa tražim da odgovorite: zašto tako očigledno sprečavate nadležne državne organe da rade svoj redovan posao? Građani koji plaćaju ceh ovog Vašeg posla, zahtijevaju da se utvrdi konkretna odgovornost lica iz vladajuće strukture koja su svojim koruptivno-kriminalnim postupcima u ovom slučaju doveli do direktnog sloma crnogorske ekonomije, a KAP pretvorili u jednu prezaduženu ruinu koja u ovom trenutku u ambis vuče cijelu Crnu Goru!

ODGOVOR

Ciljevi i efekti privatizacije

Nakon privatizacije KAP je u narednih nekoliko godina do početka globalne krize ispunjavao sve svoje obaveze iz poslovanja. EPCG, rudnici Boksita Nikšić, Željeznice Crne Gore i Luka Bar su poslije dugog perioda dobili sigurnog klijenta. Kupac je prihvatio da u direktnom kontaktu sa glavnim kreditorima - Standard bankom, Glenkorom i Vektrom vrati predprivatizacioni dug, koji je u novembru 2005. godine na dan privatizacije iznosio oko 96,5 miliona dolara. Država je redovno ubirala poreze i doprinose na lična primanja u iznosu od 13-15 miliona eura godišnje, a prosječna neto plata je porasla sa oko 450 u

2005. godini na preko 900 €. Prva dva investiciona perioda ostvarena su u planiranom obimu, a treći, koji je završen 30. novembra 2008. godine, je ispunjen oko 50 % zbog drastičnog pada LME u IV. kvartalu 2008. godine. Obaveze koje se tiču prava zaposlenih u KAP-u i zavisnim društvima su ispoštovane i u tom trećem investicionom ciklusu. Nijesu ispunjene obaveze pokretanja prerađivačkih kapaciteta. Takođe u tom periodu podsjećanja radi Kombinat aluminijuma je izmirio zaostali dug prema Elaektroprivredi iz predprivatizacionog perioda u iznosu od šesnaest ipo miliona eura.

Svjetska ekonomska kriza i uticaj na KAP

Svi proizvođači aluminijuma u svijetu suočili su se sa krupnim posljedicama globalne ekonomske krize i iskazali su ogromne gubitke u poslovanju, a najveće u 2009. godini. Nekoliko kompanija je potpuno obustavilo proizvodnju, a ostale su drastično smanjile broj zaposlenih i proizvodnju za 10 do 60%.

Cijena aluminijuma na LME je od 3.290 \$ u julu 2008. godine pala na oko 1.375 \$ u prosjeku tokom 2009. godine, a padala je čak i na 1.253 \$. Danas je na nivou od oko 2.000 \$/t.

U KAP-u je od III. kvartala 2008. godine odnosno od početka globalne ekonomske krize proizvodna cijena znatno veća od prodajne, a osnovni razlog je visoka cijena troškova radne snage i cijena električne energije. U odnosu na druge proizvođače aluminijuma u svijetu, trenutno je u prosjeku cijena električne energije oko dva puta veća (46,5 €/MWh), a produktivnost oko četiri puta niža (40 tona/god po zaposlenom). Pored toga, KAP je kreditno prezadužen, i postojeća situacija je ekonomski ne održiva.

Ugovor o poravnanju

Krajem 2008. godine su se odvijali razgovori između menadžmenta KAP-a i predstavnika Vlade Crne Gore o tome kako Vlada može pomoći KAP-u da prevaziđe probleme u kojima se nalazi. Vlada je definisala predloge mjera koje je bila spremna da podrži, kao i svoje viđenje obaveza koje treba da preuzme

CEAC kao većinski vlasnik. Ti predlozi mjera su se uobličili u ugovor o poravnanju, koji je potpisan 16.11.2009., a zaključen je nakon ispunjenja ugovorom definisanih preduslova, 26. 10.2010. godine.

Vlada Crne Gore preuzela je obavezu da podrži kompaniju:

- subvencioniranjem troškova el. energije do kraja 2012. g.
- realizaciju socijalnog programa radi optimizacije broja zaposlenih
- reprogram obaveza koje KAP ima prema konzorcijumu banaka na osnovu ranijih kredita i uz pomoć garancije Vlade na ukupan iznos do 135.000.000 € i
- otpisom potraživanja prema državi u iznosu od 110.700.000 €.

Obaveze En+ grupe i CEAC-a bile su odricanje od potraživanja po ugovoru o kreditu od 40,4 miliona eura, kao i ugovora o kreditu u iznosu od 27,7 miliona dolara. Uz to, CEAC je polovinu svojih akcija prodao državi Crnoj Gori za jedan euro, sa mogućnošću ponovne kupovine kroz "call opciju". Takođe, po osnovu ugovora o poravnanju, obaveza koju je preuzeo CEAC je obezbjeđivanje sredstava u iznosu od 5,8 miliona za plaćanje kamate po kreditu VTB banke. Zaključenjem Ugovora prekinut je arbitražni postupak između CEAC-a i Vlade Crne Gore.

Program dobrovoljnog prestanka radnog odnosa zaposlenih započet je decembra 2009. god. Isplaćene su otpremnine za 1.234 zaposlena, u iznosu od 17,8 mil. eura (od čega su sredstva KAP-a bila 15,3 mil. €).

Definisani minimalni investicioni program od 39. miliona eura za 5. godina kao obaveza većinskog vlasnika podsjećam u 2010. uz ocjenu revizora realizovan je investicioni ugovor od 8,5 miliona eura, u 2011. godini 6,5 miliona eura.

Po prijemu zahtjeva za odlaganje izvršenja obaveza po osnovu dospijeca glavnice od strane KAP-a, sa OTP bankom se u pregovorima došlo do rješenja, a Deutsche banci se moralo isplatiti 23,4€ mil.

Skupštinski zaključci

Razmatrajući novonastalu situaciju Skupštine 29. februara 2012. godine usvojila zaključke u kojima je, između ostalog, traženo da Vlada raskine ugovor sa CEAC-om i da preduzme sve neophodne mjere, uključujući i one koje su vezane za snabdijevanje električnom energijom, za rješavanje socijalnog aspekta i pitanja dugova, kao i da učini napor da se izbjegne stečaj kao neželjena moguća opcija, usmjeren u pravcu održavanja proizvodnje, uvažavajući značaj KAP-a za crnogorsku ekonomiju.

Predlog za preuzimanje vlasništva u KAP-u i izlazak KAP-a iz krize

Nakon sastanka predstavnika Vlade, KAP-a i En+ održanog 5. februara 2013. godine u Podgorici, pripremljen je Predlog za preuzimanje vlasništvo u KAP-u od strane države, i za izlazak KAP iz krize. Predlog je da Vlada povрати vlasništvo u KAP-u, a zauzvrat da KAP u petogodišnjem periodu izmiri dio postojećeg duga prema VTB banci od 40 mil. € i kamate na ovaj iznos od cca 11 mil. €. Nije riječ o nikakvom poklonu. KAP je dužan 80. miliona VTB banci i CEAC, i VTB banka i CEAC predlažu da im se umjesto 80 otplati 40 u roku od četiri ipo godine, a da oni za uzvrat prenesu akcije državi.

Predlog podrazumijeva da Vlada preuzme obavezu:

- koju je već garantovao 103 mil. € (OTP, VTB) datih državnih garancija,
- Da izmiri dug za električnu energiju prema EPCG gdje država ima nadpolovično većinskog vlasništvo
- Da se realizuje socijalni program za 700 radnika u KAP-u, zato što se 50.000t koliko se predlaže može proizvoditi sa 500 a ne sa 1200 radnika, jer to je jedina formula održivosti,
- Da se između KAP-a i Elektroprivrede zasnue ugovor o isporuci električne energije po cijeni, šestogodišnji ugovor po cijeni od 27.5 pri čemu se za razliku između 27,5mil € i 37.5 mil € koliko će koštati realno ta električna energija, predviđa subvencija koja će na godišnjem nivou iznositi 7.mil€

En+ grupa je preuzela obavezu:

- da prenese na Vladu sve akcije koje posjeduje u KAP-u (29,36%),
- da prenese na Vladu sve akcije koje posjeduju u KAP-u, da otpiše ovo dugovanje od 80.mil.eura, i da za 1 euro prenese sve akcije i one koje sada ima i one koje će steći povodom konvertovanja ovog potraživanja koja ima u KAP-u u vlasništvo.

Odbio bih vašu ocjenu koju ste kazali da je Crna Gora zbog Kombinata aluminijuma na ivici bankrotstva. Crna Gora nije na ivici bankrotstva. Može bez problema da ponese ovaj teret, da obzbijedi da Kombinat aluminijuma bude profitabilno preduzeće i da zaštitimo mnogo kvalitetnije nego što je do sada bio zaštićen proizvođač električne energije u Crnoj Gori. Naše je uvjerenje da i KAP i Elektroprivreda nakon ove operacije mogu biti profitabilni, a na vama je da procijenite da li ćete tom predlogu dati podršku.